

80. Jiráskův Hronov 30.7. - 7.8. 2010

JIRÁSKŮV
Hronov
80. ročník
JIRÁSKŮV
Hronov

Zpravodaj 7

Pisařík, Pisařík

V amatérském divadle jsem vyrůstal, říká známý herec.

čtěte na straně 15

Předpověď na pátek: Zataženo, déšť nebo přeháňky. Protrhávání oblačnosti. Noční teploty 16 až 12 st., denní 17 až 21 st.C. Mírný severozápadní vítr.

Soutěž! Soutěž! Soutěž!

Chcete vyhrát balíček kosmetiky a příliš se u toho nezapotit?

čtěte na straně 14

Milý Aloisi Jirásku,

ty to vidíš. Díváš se zpod svého klobouku decentně schovaný za rodným domkem a s tolerancí sleduješ každoroční cvrkot. Vyhlížíš ty, co přijíždějí za zábavou, ty co se snaží poučit, ty co touží

po setkání, seznámení, sdílení a rozdávání zážitků. Dotyků, spojení, spojení dotyků.

Všichni bez výjimky tady něco hledáme. Já třeba inspiraci, aby mi nezatuchla, když se během roku prodírám divadly. Taky vůni lesa, která mi v Praze

zoufale schází. Někdo hledá způsob, jak otevřít své tajné skrýše fantazie, někdo nad ránem cestu domů nebo poslední drobné na snídani. Každoroční jistoty, které se po léta zdály neměnné, se rozpadají a tvoří se nové, stejně jisté. Vloni šokující proměna prostranství před di-

vadlem je letos všední realitou, loňské zážitky, které byly tématem bouřlivých diskuzí, jsou překryty novými, ještě skandálnějšími. Loňští bouřliváci jsou viděni s kočárky v cukrárně a na jejich místech sedí na trávniku noví, jedineční, praví, neklidní a dychtící. Žije se okamžikem, vteřinou, nepředstavitelné vzápětí zastará a bez přestání se hledá. Stačí vyjít na náměstí, do Tritonu, do parku a přidat se ke skupince debatujících. Nebo vytvořit aspoň trojici a začít sám povídat. Za chvíli vás poslouchá pět, deset nebo třista lidí, každý odpovídá, odporuje, kývá hlavou nebo vám vynadá. Nebojí se autorit ani skutečných, ani zdánlivých, nechá se přesvědčit nebo se do krve pohádá. Názory i hloučky se množí dělením jako buněčné kolonie a vzniká ten jedinečný kolotající festivalový organismus. A začasť se i zpívá.

Zase tomu propadnu, ať se koukáš nebo ne. Stejně jsem se doslechla, že i ty hledáš nové místo, odkud nás hodláš pozorovat. Letos jsem dostala darem na cestu do Hronova KNIHU. Bylo to myšleno didakticky a upřímně, s ohledem na mé vzdělání a mravnost. Tak se ti omlouvám, pane spisovateli, ale já tu knihu neotevřu, a radši budu hledat s ostatními v divadlech, v ulicích a hospůdkách. Ta kniha mi zůstane napořád, ale ty letošní momenty už se nevrátí.

Karla Štaubertová

**Martani
a Venušani**

Původně mělo stát v záhlaví tohoto zamýšlení Ženy versus muži (to pod vlivem diskusí spojených s představením holandského souboru Småland), ale den přinesl téma širší. Znáte to – všechno souvisí se vším... A tím širším tématem je tedy nedorozumění & porozumění. Věc, která je stále aktuální, a to nejen v divadle (tam to přece jen není tak fatální), ale především v mezilidské komunikaci. Proto mnozí lidé mnohem raději rozmlouvají se zvířátky, jejichž lehce zasmušilé oči a oddané poštěkávání, mňoukání či vrkání si každý může vysvětlit po svém. Ne tak u lidí. Naše vnímání skutečnosti ovlivňují předsudky, míra a druh našich znalostí a zkušeností, ale také momentální nálada.

strana 3 →

Nedívat se na amatéry skrz prsty

ROZHOVOR

**Danute
Vaigauskaitė**

Elegantní dáma, doktorka Danute Vaigauskaitė, která společně s pány Romanem Černíkem a Luděkem Richterem vede na letošním JH mezinárodní diskusní klub, překvapuje neobyčejně pozitivním pohledem na české divadlo (tvrdí, že dosud neviděla žádný vyloženě špatný český soubor). Ve své vlasti je považována v oblasti amatérského divadla za kapacitu adekvátní našemu profesoru Císaři.

**Jak jste se vlastně dostala k divadlu?
Byl někdo z vaší rodiny divadelník?**

Kdepak, bydleli jsme na malém městě, maminka i tatínek pracovali v továrně, divadelníkem nebyl nikdo z nich. Spíše bychom v rodině našli muzikanty. Byla to taková domácká kapela – housle, tahací harmonika. Ale možná, že právě tahle tradice mě inspirovala. Pamatuju si, že jsem od dětství chtěla být herečka. A velmi pečlivě jsme se na to připravovala – četla jsme verše, tančila. Kvůli tomu jsem odešla z domova a začala studovat na Kulturním institutu. S tím, že se pak přihlásím na konzervatoř a budu studovat herectví. Pak jsem pracovala na škole v oddělení režie a vedení, a přitom jsem se přihlásila na konzervatoř. Bylo to v roce 1977 a tehdy byly v módě boty na silné podrážce, v zářivých barvách. No, a já jsem si na zkoušky vzala právě tyhle boty. Při vstupu na scénu, kde jsem měla předvést hereckou etudu, jsem to nějak špatně odhadla a natáhla se jak široká tak dlouhá. A tehdy jsem si uvědomila, že vlastně nechci být herečka a na třetí kolo zkoušek jsem už ani nešla. Moje cesta se obrátila jiným směrem. Vydala jsme se na univerzitu v Klaipedě, kde jsem studovala režii a vedení divadel.

A co bylo po studiích?

Byla jsem požádána, abych přednášela režii na univerzitě, ale já jsem se chtěla dostat hlouběji do oboru a taky do Moskvy, do Moskvy... (jak v Čechovových Třech sestrách). Moskva pro mě byla doslova výtoužená. Podařilo se mi

tam dostat velmi kuriózně. Připravovala jsem disertaci na téma Umělecké tradice v litevské amatérské kultuře. K tomu bylo třeba mít tři různé profesory z oboru, ale v Litvě byli k dispozici jen dva. Takže jsem odešla do Moskvy, kde jsem strávila dalších pět let studia. Navštěvovala jsem přednášky v GITIS a získala jsem praxi ve Studiu MCHAT. Byla to fantastická doba plná zážitků a zkušeností, načerpala jsem spoustu informací z profese, které postupně vytvářely zázemí mé profesionální práce. Kromě studia jsem ještě dělala asistentku na univerzitě.

To už byla doba perestrojky ...

Ano, zažila jsem konec Andropova a nástup Gorbačeva, celou perestrojku. Byla tam najednou spousta věcí, nad kterými jsem doslova vyvalovala oči. Náš profesor byl velice silná osobnost, a když se začalo diskutovat o tom, že komunismus je mrtvý, tak jsem si říkala: Proboha, takhle mluvit v Moskvě, bašť se komunistů, vždyť nás zavřou!

**Za chvíli se doba změnila docela.
A kam jste zamířila vy?**

Po studiích jsem se vrátila domů do Klaipedy a rozhodla se změnit profesi. Byla jsem vystudovaná v oboru vedení divadel, ale od té doby jsem se začala věnovat něčemu zcela jinému, a to hlasové výchově. Byla jsem na stáži na Gruzínské akademii a v tamním divadle a také na akademii v Peterburku. Domů jsem se vrátila v roce 1990. Na nově ustavené Univerzitě v Klaipedě jsem v roce 1992 byla zvolena vedoucí katedry vedení di-

vadel a už jsem v této funkci neuvěřitelných 18 let. Strašně to letí.

Znamená to, že je pro vás profesionální divadlo prací a amatérské divadlo koníčkem?

Ne, já to tak nerozděluji. Když se člověk zabývá divadlem, jinak to ani nejde. Připravujeme studijní programy, materiály pro profesionální herce a režiséry, kteří pak spolupracují jak s profesionály, tak amatéry. A můj zájem o amatérské divadlo je na profesionální úrovni – diskutuji o představeních, vedu semináře, workshopy, organizuji festivaly a různé akce. Jde o to nedívat se na oblast amatérského divadla skrz prsty, ale snažit se mu porozumět, aby bylo možné nastavit určitá kritéria. V amatérském divadle je umělecký šéf (či režisér) jedinou rozhodující osobou, je odpovědný za vše. Srovnává-li sama pro sebe, v oblasti profesionálního divadla bych za posledních pět let spočítala dobré inscenace na prstech jedné ruky, v amatérském divadle je jich daleko více. Je to i proto, že jsou herci velmi dobře organizováni, dělají to s rados-

tí a nadšením, mají přesné úkoly. Takže do jisté míry je to profese, ale i koníček, jde o to neohrnovat nos nad amatérským divadlem, jako něčím horším.

Pracujete v organizaci AITA/IATA?

Byla jsem sedm let prezidentkou Severoevropské části AITA / IATA (NEA-TA) a také 15 let prezidentkou litevské amatérské asociace a národního centra. Loni jsem dala svou funkci k dispozici a nyní jsem viceprezidentkou mezinárodní části.

Na Hronově jste poprvé?

Ano. A ráda bych využila příležitosti, abych poděkovala za pozvání na festival. Myslím, že především Lence Láznovské, která mě zná a která mě doporučila. Byl to pro mě úžasný dárek. Ze zdejší návštěvy přinesu litevským amatérským divadlům zkušenosti o tom, jak to tady funguje, jak po stránce organizační, tak programové, ale i co se týče podpory z veřejných i soukromých zdrojů.

Jana Soprová

Vítězové pohárku SČDO, Marie Živná, Jiří Hubáč: Generálka, JH 1966

strana 2 →

Vrátím se ale na počátek svých úvah – ke Smálandu. Přiznám se, že tato hříčka mi na první pohled přišla lehce zábavná, využívající banálních vyjadřovacích prostředků se sympatickou dávkou energie a smyslem pro hravost. Navíc jsem v ní zahlédla mimovolné prvky západní emancipace – nikoli feminismu (u nás by jistě nikoho nenapadlo zneužít muže k praní, žehlení, vaření, a to ani na divadle). Nicméně, na otázku o feministickém aspektu a krutém konci muže, se na mě režisérka Suzanne podívala téměř užaslýma očima: „Ale takhle jsme vůbec neuvažovali, byla to pro nás jen hra, improvizace na téma, kterou jsme si užívali.“ Pak se ale spustil hotový vodopád reakcí – na DK, mezinárodním diskusním klubu i na problémovém klubu muži všech věků a profesí začali řešit filozofickou a etickou otázku o své mužské (či mužné) roli v životě žen, ale též v celkovém kontextu 21. století, někdy až s hrůzou v očích před tím, co je od těch krvežíznivých potvor čeká. Pozoruhodné se mi na tom zdálo především to, že mnohé tyto reakce vzešly od ctihodných profesorů, prezidentů a předsedů (včetně zahraničních), kteří by mohli být nad věcí. Vždyť je to jen divadlo! Ale zjevně nebyli. Jedna ze seminářek, která se zúčastnila všech tří diskusních fór, to lakonicky glosovala. „Zatímco muži hledali hluboké filozofické až existenciální souvislosti, ženy se vyjadřovaly stručně nebo mlčely, protože jim bylo jasno.“ To je ovšem jen ten nejkřiklavější případ nedorozumění.

Dnes a denně si ale fakt, že někteří jsou z Marsu a jiní z Venuše (a nemusí jít o striktní rozdělení na muže a ženy), potvrzujeme nejen na reakcích na představení samotná, ale například i na slova vyslechnutá na PC. Náš sluch (potažmo mozek) si selektivně vybírá, co a jak chce slyšet. Proto se může stát, že i při snaze poctivě zaznamenat vyslechnuté, dojde ke zkratkám, zjednodušení, ba dokonce převrácení významu řečeného. Sama se přistihnu často při tom, že některé souvislosti si objevím až za delší dobu (zkrátka do mozaiky v mozku se doplní určitá informace, která dosud chyběla). S tímto „docházením“, které každého postihne v jiné době, nám vlastně život připravuje unikátní chvíle, které jsou jen NAŠE. Překvapeně si řekneme – jak to, že mi to nedošlo dřív? Vždyť to bylo tak jasné...

Není tedy náhodou, že i zde na Hronově, slova o porozumění (resp. o snaze o ně) zazněla několikrát, a to z úst zahraničních účastníků, kteří s tímto fenoménem patrně mají mnohé zkušenosti. Někdy nám nedorozumění, či nesprávné porozumění může úplně zbytečně zkazit náladu, či otrávit celý den. A přitom je to zbytečné – smířme se prostě s tím, že někteří jsou z Marsu a jiní z Venuše, ale oba ty pohledy mohou být zajímavé. Takže Marťané, zkuste být chvíli Venušany a obráceně. To znamená, zkuste udělat něco neobvyklého. A co to má být? Tím přece třeba zítra překvapíte sami sebe.

Recenze

DS Doveda

Sloupnice

Jan Julínek

Asi je potřeba pohlížet na toto představení jako na sousedské divadlo. Ale i tak je třeba mít na zpěv zpívající herce a zpívat (zejména ženské party a sbory) tak, aby bylo rozumět...

Petr Vojkůvka

Lehké, přímočaré zábavní divadlo. Hudební složka jako hlavní jevištní projev. Nástrojově dostatečné. Zpěv zpočátku docela slušný, ale později a zvláště v druhé půli zpěváci začínali vysoko a výš už nemohli – výsledek pak neposlouchatelný.

Kateřina Horáčková

Těch věcí, co by se musely změnit na inscenaci, aby z toho mohla být v mých očích dobrá inscenace, je tolik, že vlastně nevím, kde začít. Takže začínat ani nebudu. Zajímalo by mě však, jestli ti muži v představení mají vlasy a vousy narostlé jen pro divadlo nebo je tak nosí normálně.

Petra Jirásková

Pěvecké výkony, jež by se neztratily v soutěži Česko hledá superstar, logika příběhu ala Monty Python, Zimmermannovská úcta k jevištním pravidlům, funkčnost scény a choreografie pražské Broadwaye a rozličné sféry talentu souboru vytvořily originální a nezapomenutelný kulturní koktejl.

0 Zlatou niněru?

Ochotníci souboru DOVEDA ze Sloupnice přivezli do Hronova podle jejich slov „skutečný muzikál pro velký orchestr a početné obsazení“. Nadšené nasazení sboru zajímavě začínající voicebandovým odpočítáváním a následným chórem mě o tom skutečně začalo přesvědčovat. Jednotlivá sólová čísla jsou ze sálu odměněna aplausem, hudba linoucí se z levého portálu působí nadmíru precizně, sebraně, profesionálně. Od kapely jsem nezaznamenal jedinou nejistotu či nepřesnost. Objevují se postavy, které překvapují svým rozsahem nejen zpěvovým, ale i věkovým. Z počátku scény pěkně navazují, představení má rytmus a spád, a tyto klady se pomalu ztrácejí přes forbínu, až k přestávce, kdy už pozornost diváka neupoutají ani Ezzelinovy vykrouknutí kšandy. Nicméně se všichni snaží podat strhující výkony mírně zakalené drobnými intonačními nejistotami, které v plném sále přičítám únavě. Herci dnes hrají druhou reprízu. I sborové písně ztrácejí svou prvotní údernost, v některých pasážích by k lepší srozumitelnosti prospěla vyšší tónina, a to nejen sboru. Textové i zpěvové lince občas uškodila záda obrácená k publiku, frenetická přestavba, zpěv bokem. Při rockové písni Peronelly, i když je to celé takové italo-disco ze 70.let, jsem chvíli uvažoval, zda by nabitou energii zpěvačky nemohl podpořit mikrofon, pro podpoření jiné barvy, stylu, ale to by pak byl ojedinělý případ a celé věci by to neprospělo. Soubor totiž bez výjimky zpívá bez portů či mikrofonů.

Ó Štěstěno, pauza!

V sále se udělalo trochu místo, alespoň ho bylo víc pro diváky, kteří si inscenaci doposud nepokrytě užívali. To nebránilo účinkujícím v jejich úsilí předat poetiku písně „Co zbývá“, kde si herci poradili s velkým rozsahem písně a části melodií tak transponovali do svého rejstříku. Textové výpadky ve finální písni ve mně pak zanechaly otázku, zda se diváci baví doopravdy nebo zda je aplaus mírně ironický. Velký závěr se nekoná ani při vytleskaném přídavku. Ale není to soutěž o Zlatou niněru. Nemohu a nechci toto představení srovnávat s inscenacemi ostatních souborů, výkony ochotníků ze Sloupnice jsou, hlavně díky kapele a sbormistrovi, výjimečné, a jejich odvaha úctyhodná. Dovolte opět citovat z anotace v brožůře: „Stálo to za to...“

Jan Matásek

Alelujá, dobří lidé

Moralita značně zaprášená

Pokud bych si už troufnul text čtveřice italských autorů Garinei-Giovannini-Rascel-Modugno z roku 1970 *Alelujá, dobří lidé*, s kterým se na letošním JH prezentoval soubor Doveda Sloupnice, nějak žánrově zařadit, zvolil bych zřejmě pojem „muzikálová moralita“. Obě jeho části by však ve mně ve spojitosti s včerejším večerním představením vyvolávaly řadu otázek.

Nejprve k té druhé – hrát v skrnaskrz ateistických Čechách roku 2010 satirickou moralitu o pobožnůstkařství, apokalyptických náladách a jejich zneužití a církevním vyžírkovství, satirickou moralitu, která demaskuje náboženství jako ono příslovcečné marxistické „opium lidu“ – to je minimálně minulé se s duchem doby. Hrát navíc satirickou moralitu takto rozvleklou, statickou a dějově velmi chatrně sroubenou, s množstvím na chudičkou fabuli doslova přilepených songů – to je navíc velmi problematická dramaturgická volba.

A co se muzikálu týče – je mi velmi líto, ale tento žánr bohužel nutně vyžaduje kromě hereckého naplnění ještě minimálně solidní pěvecko-taneční řemeslo. A především na zpěvním poli sloupnický soubor vykazoval vzhledem k nárokům partitury očividné nedostatky. K technickým nedostatkům se pak připojují i občasné režijní nešikovnosti a hlavně nesjednocenost hereckého stylu. Na druhou stranu si cením nasazení souboru v jevištním zápase s nelehkým a problematickým textem a těší mě občasné úspěšné pokusy o odlehčující nadsázku. I když však rozumím snažení souboru a jeho místu v rámci českého vesnického amatérského divadla, viděno optikou a kontextem Jiráskova Hronova je to inscenace (kulantně řečeno) velmi sporná.

Jan Šotkovský

Chce to dobré nervy

Režisérka Markéta Světlíková odpověděla po prvním hronovském představení DS Doveda Sloupnice na několik otázek.

Proč právě hudební divadlo?

Většinou volím repertoár podle toho, na co lidi mají. V souboru pár lidí dobře zpívá, proto jsme se rozhodli pro hudební divadlo. Děláme jej vlastně pořád.

Odkud berete sílu, pracovat s tolika lidmi najednou?

Ani nevím. Je to opravdu hodně náhodné. Chce to dobré nervy. Spousta lidí totiž pochází odjinud než ze Sloupnice a dojíždí. Někteří v průběhu týdne pracují mimo domov, třeba v Pardubicích. Zkoušíme tedy jednou týdně a potom, když už se blíží představení, tak pochopitelně častěji.

Kde jste objevila hru *Alelujá, dobří lidé*?

V sedmdesátých letech jsem ji viděla v ABC a pak jsem na ni samozřejmě zapomněla. Ve chvíli, kdy jsem hledala a přemýšlela, do čeho obsadit dva šikovné zpěváky a herce, tak jsem si vzpomněla i na tuto hru a s obavami jsem ji četla, protože jsem věděla, že bude náročná. Přestože náročná skutečně byla, šla jsem s tím rizikem do toho.

-saj-

Recenze

DDS Hladká vrtule 3. ZŠ

Slaný

František Hnilička

Nápadité ztvárnění. Skvělé užití divadelní zkratky a v neposlední řadě neuvěřitelně vyspělý herecký výkon. Výsledek „boží“.

Petr Vojkůvka

Pěknou formou, vtipnou zkratkou a s nápady předvedla, že jsme tady.

Pavel Skála

Hravost, lehkomyslnost, odhodlání, energie. Mnozí herci na JH mohou jen tiše závidět a plesat.

Gábina Kobesová

Mladá slečna byla naprosto suverénní, moc šikovná a svou ironií okouzluje. Je osvěžující vidět na Hronově takovéto představení.

Kateřina Horáčková

Božka byla boží. Viděla jsem tu holčičku podruhé a vím, že za sebou už má několik repríz. Pořád je výborná, takže klobouk dolů.

Petra Jirásková

Neuvěřitelně milé představení. Obdivuji tvůrce, že zvládnou inscenací s jedinou a tak mladou představitelkou, uspokojit dospělého diváka. Poklona.

Stvoření světa hrou

Vůbec nevíme, jestli náhodou Bůh není žena (Jiří Suchý například je o tom přesvědčen). A vlastně nevíme, jestli Bůh není dítě, jestli celé stvoření světa a všechno, co následovalo, není výsledkem dětské hry, která má zvláštní logiku, žádnou zodpovědnost a – jak dobře věděl Ray Bradbury – může být i pěkně příšerná.

Inscenace DDS Hladká Vrtule ze Slaného si hraje s tím, že svět byl stvořen dětskou rukou, myslí, vůlí – hrou.

Na počátku je tedy slovo: Boženko, buď hodná a hezky si hraj. (Kdyby člověk chtěl být šfoural, ptal by se, jestli tedy Stvořitel má rodiče, ale my takoví nejsme). Boženka si hraje a oddělí světlo od tmy, stvoří vodu, zemi, první zvíře (je to had), a když se jí začne zdát, že je na světě trochu nuda, stvoří z plastelíny (či co je to za hmotu protoplazmatickou) i Adama a Evu.

Pak už se začne odehrávat známý příběh s jablkem poznání a vyhnáním z ráje.

Představa světa, stvořeného dětskou hrou, je velmi inspirativní. A zpočátku se věci na jevišti v logice dětské hry také dějí. Boženka tvoří a je sama překvapována tím, co to stvořila, zkoumá to, její tvořivé činy žádají další činy, jimiž je sama překvapována a vede ji to k dalšímu tvoření. Od stvoření Adama a Evy však se dramaturgie změní – Boženka najednou začne přehrávat příběh, který jako by už předem znala. Historka se stromem poznání už se neodvíví k jejímu překvapení z logiky hry, ale jako přehrávání něčeho daného. Čímž si tvůrci inscenace (a mám na mysli ty dospělé) sami berou možnost s dítětem přímo na scéně zkoumat příčiny a následky činů, byť by jimi byla jenom hra.

V souvislosti s touto inscenací myslím na to, že tato drobná „one child show“ musí notně působit mnohem secvičeněji, než stejně secvičená inscenace s více dětskými herci. A že nás (některé) ta precizní natrénovanost v případě dětského divadla uvádí do rozpaků, nejde nám dohromady s dětskou tvořivostí. Přitom však dětský sportovní výkon a nebo hra na nástroj, kteréžto disciplíny vyžadují bezpodmínečný drill, podobné otázky nevzbuzují. Je tedy herecký a divadelní tvorba jinou disciplínou, duchovnější, univerzálnější, než je třeba hra na hudební nástroj, a dokud není člověk dospělý, nemá se od něj herecký výkon ani chtít? V zájmu vývoje jeho spontánní tvořivosti a ochrany jeho nedospělé osobnosti před exhibicionismem a závislostí na úspěchu? Ale u malých instrumentalistů se závislosti na úspěchu nebojíme?

Netroufám si na tyto otázky odpovědět, jsem jenom rodič, nikoli pedagog, a s dětským divadlem nemám žádné jiné než divácké zkušenosti. Na inscenaci Božka aneb Jak to možná nebylo však vidím dramaturgický zlom, který mimo jiné k výše položeným otázkám vede. Místo „budeme zkoumat, co může vzejít ze hry s nebezpečnými věcmi, která nám přeroste přes hlavu“, se vlastně hraje taková nezbedná pohádka.

Ale možná to tak nebylo.

Alena Zemančíková

Recenze

Kateřina Rezková

Božka aneb Jak to možná nebylo

Představení není inscenace

Ne vždycky rozlišujeme v terminologii i při posuzování inscenací a představení. Inscenace je záměr vtělený do řady fixovaných znaků a její podobu bychom poznali teprve jako souhrn všech představení. Představení je dílčí předvedení inscenace. A kdo o divadle něco byt i jen tuší, ví, že mezi dvěma představeními může být rozdíl jako mezi nebem a dudami.

Božku jsem viděl v druhé půli června na Dětské scéně a byla to radostná a vtipná podívaná, založená na hravosti, která začíná už samotným titulem: Božka je nejen jméno oné desetileté holčičky, ale zároveň i označení ženské variace Stvořitele. A tak jako On i ona stvoří před našima očima kolem jediných štaflí světlo, zemi, z plastelíny pak jablko, Adama a Evu (lépe řečeno jejich maňáskové hlavičky), s nimiž pak odehraje svedení hadem-švihadlem i vyhnání z ráje – to vše proloženo slovními dvojjvýznamy, poukazujícími vždy zároveň jak ke skutečnosti hry, tak k situaci stvoření. Byla to pro mne, pro trutnovské seminaristy i porotce a lektory potěšující ukázka dobrého dětského divadla, vzniklého z výborné práce s dětmi.

Při interní poradě lektorů hronovského PC jsem čelil zděšení svých kolegů, vyjadřovaného slovy jako secvičenost, absolutní neautentičnost, nepřírozená suverenita či dětská hvězda (řečeno s příslušnou ironií)...

Co se změnilo? Téměř nic. Mí kolegové neviděli hravost, patrnější pro ně byla připravenost, méně patrná autentičnost. Uplynulo šest týdnů. Jenže právě šest týdnů může znamenat v životě desetiletého dítěte tolik, co u dospělých deset či dvacet let; jsou prostě jiní a jinde. A hlavně: děti – čím menší, tím víc – mají veliký problém jak s fixací, tak potom s reprízami, či přesněji se schopností učinit připravené a opakované pokaždé znovu tak živým a autentickým, jako by to právě teď před očima diváka vznikalo. (Namlouvá-li si někdo, že nějaké divadlo hrané dětmi nemá obsahovat a neobsahuje fixaci a opakování, šeredně se mýlí.) A tak u dětských představení může být rozkmit ještě mnohonásob větší, než u dospělých.

Inu, představení není inscenace.

Luděk Richter

Jablko z ráje mohl být banán

S desetiletou Barborou z Přelíce u Slaného, tedy Božkou, která letos jako jediná zastupuje na JH dětské divadlo, jsme si povídaly o božstvu a budiž... Sešly jsme se společně s vedoucí Katkou Rezkovou, režisérkou inscenace.

Nemáš toho dost po třech představeních?

Hrála bych klidně dál. Nevím kolik představení, ale ještě bych hrála. Podle toho, jak bych byla unavená.

Máš přečtenou bibli?

Doma jsem ji třeba nikdy nečetla. Měli jsme ji na soustředění.

Myslíš si, že bůh je?

Někdo třeba věří, že bůh je, ale já nejsem ta z věřících.

Kdyby třeba byl, tak by mohl být žena?

Myslím, že ne.

Když hraješ v představení Božku, tak jsi...?

Dcera boží. Když pak na konci Adam a Eva pojedli jablko ze stromu poznání, tak už se vážně začnu chovat jako pravý bůh.

A rodiče Božky?

K.R.: To je právě otázka. Nevím, jak vypadá bůh, jestli je žena, dítě nebo muž, může být cokoliv. A kde se vzal? Taky může mít rodiče jako normální děti..

Když by sis mohla přát tři budiž, tak co by sis přála?

Ty jo, to musím přemýšlet. Tři budiž takhle... Třeba... Vážně nevím. Aby se mi vrátila ba-bička, aby se mi vrátil křeček, který mi taky umřel a ještě jedno... Asi mám jen tyhle dvě.

Objevilo se pro tebe v představení během dneška něco nového?

Něco jsem si tam pozměnila. Když plivu modelínu na zem, tak v prvním představení jsem řekla: „Podejte mi to“, ale on mi to nikdo nepodal, tak jsem řekla: „Tak si to nechte hamouni, mám svoje“. Po druhém představení mi to podali, tak jsem poděkovala a v třetím představení jsem si to podala sama, protože to bylo blízko u mě.

Tady máte ode mě za rozhovor a tři představení místo jablka z ráje banán...

K.R.: Moje spolužačka z DAMU Angelika říkala, že v bibli je napsáno, že šlo o plod – nemuselo to být jablko, mohl to být prý klidně banán.

Mám už třetí budiž, aby mě Katka neposílala ještě teď spát.

len

Recenze

Cirkus Mlejn

Praha

František Hnilička

(byl na všech třech představeních, má ohlas ke každému)

I. Energetická bomba. Velmi působivé. Precizní herecká práce do detailů. Jen jsem si nedokázal představit, že to budou hrát ještě dvakrát.

II. Na druhém představení si nejspíš únava vybrala svou daň. Nebylo tolik dynamické a naplněné. Přesto smekám všechny pokrývky hlavy.

III. Setřáslý ze sebe únavu a předvedly opět velmi působivou verzi. Sečteno, podtrženo: Byl mi naservírován opravdu vynikající čaj v krásném hrnečku s malebným podšálkem. To je můj šálek čaje.

Petr Vojkůvka

Obdivuji, co sám neumím. Dívky ve výškách i na zemi velmi šikovné a obratné. V pěkných obrazech. Hodoval jsem v radosti.

Gábina Kobesová

Občas sice trochu vítězila forma nad obsahem, ale nějak mi to vůbec nevadilo, byla jsem zcela okouzlena a smekám, že to děvčata dají 3x za sebou. Trochu lituji, že jsem v dětství místo volejbalu radši nechodila na gymnastiku.

Kateřina Horáčková

Krásný pohled, vychutnala jsem si to.

Petra Jirásková

Dech beroucí kousky, pro tyto účely krásná funkční scéna. Představení zde jediné svého druhu a perfektní. Snad bych z něj jen mohla postrádat pár minut.

Tak tohle dělám taky - doma na gauči

„Nový cirkus je spíše divadlem vyjádřeným pomocí obdivuhodného umění akrobatického a ekvilibristického... je kombinací fyzické dovednosti, přesnosti a dokonalosti, zároveň v sobě skrývá notnou dávku umělecké svobody, improvizace, estetické krásy a osobního sdělení. Mnohdy dosahuje hranic samotného lidského chápání, je však skromný a obdiv, který vyvolává, je do poslední kapky potu zasloužený... Nový cirkus již tedy není pouhou estrádou toho, co dovedu, ale má své sdělení, svůj názor, nepředvádí, ale nabízí k úvaze, komunikuje... stává se divadlem. S notnou mírou odvahy by se snad dalo říci, že nový cirkus může být jakýmsi splynutím klasických cirkusových disciplín s uměním divadelním, tedy s uměním vyjádření pocitu, situace, názoru, zkratky...“ je citát ze včera Googlem vyhledané definice. Toto říká internet. Co ale říkají dvě milá děvčata - Eliška Brtnická a Jana Klimová, protagonistky představení „Postav na čaj“ (Cirkus Mlejn Praha), které jsem navštívil na letošním Hronově? Neříkají nic a makají. Opravdu, stovky hodin potu a dřiny je vidět za akrobatickými kousky, lehce a s nadhledem prodávány, kterými se toto představení hemží od začátku do konce. Každý v sále musel zatajit dech nad jejich dovednostmi. Nemám co dodat. Dodal to nějaký divák za mnou. „Tohle dělám taky - doma na gauči,“ řekl, když si Jana přišla připravit rekvizitu, která před představením omylem spadla z hrazdy. Vzala spadlý návlek a sebe navlékla

na hrazdu tak, že rotačmo, roznožmo vrutmo hop se dostala do sedu asi ve dvoumetrové výšce, kde jen tak mezi řečí přikolíčkovala onen upadlý návlek, aby se pak stejnou cestou vrátila zpět, aby se už mohlo začít.

Začalo se. Ono, na Hronově nevídané, spojení divadla s cirkusem bylo opravdu okouzlující. Holky předváděly neuvěřitelné akrobatické kreace, ale při tom jsem byl schopen sledovat linii příběhu, jak se dvě rivalky snaží ohřát vodu na čaj na zasněženém severu. Tento divadelní princip, princip Nového cirkusu, je opravdu nový, nejen názvem. Akrobati klasického cirkusu už dnešního, náročného diváka, neuspokojí. Divákovi je jedno, zda je to salto s vrutem nebo s vývrtkou, to konec konců vidí před školou od každého druhého skateboardáka, ale ono to salto najednou začíná mít smysl, výpověď a obsah. Akrobacie se stává výrazovým prostředkem pro sdělení příběhu.

Představení se rozjelo, jak výše uvedeno, zatajením všech dechů, ale tak dlouho bez dechu nikdo nevydrží. Krásná hudba, krásné holky, úžasná akrobacie, ale pořád stejně 80 minut. To je na udušení. Dle mého názoru by to chtělo filtr. Není potřeba ukázat co všechno umím, ale jen že to umím. Neopakovat jeden prvek s židlí, i když vynikající, v jeho deseti obměnách. Mně by stačila kratší střední pasáž a hurá k nádhernému závěrečnému dialogu mezi hrazdou a šálou, což byla pro mě bomba.

Kdyby to byly zkrátily, tak bych ten dech udržel.

Michal Hecht

Kolektiv souboru

Recenze

Postav na čaj!

Lavina nového cirkusu

Sněhem obemknutá scéna představení *Postav na čaj* uvádí diváka do světa fantazie, akrobatického umění a klaunské hravosti. Dvě krásné dívky Cirkusu Mlejn Praha - Eliška Brtnická a Jana Klimová - představují divákům svůj snový zimní svět na zemi i ve výškách, který však nepostrádá reálné „trable“ běžných lidských rozměrů. Hlavní úsilí hereček - akrobatek je směřováno na prostou lidskou potřebu - uvařit vodu na čaj. Úsilí je však mařeno vzájemnými půtkami dívek, které přerůstají do pohybově-akrobatických soubojů na zemi, na židlích, na stole a na balanční kouli, především však v „luftu“ na „šálách“ a trapéze, resp. visuté hrazdě. Eliška a Jana nevynechají ani další z cirkusových disciplín - žonglování. Zařazují prvky hravé manipulace s hrníčky, míčky (sněhovými koulemi), šufánkem a pokličkou a také střípky kontaktního žonglování s koulí. Již tento jistě neúplný výčet disciplín, který protagonistky prezentují, svědčí o dobré dovednostní výbavě k provozování představení z ranku vlny „cirque nouveau“ čili nového cirkusu.

Nejen dovednostmi je však nový cirkus živ... U postav dochází k jemné typizaci - Eliška je pedant na pořádek a Jana „bordelář“ k pohledání. A z tohoto kontrastu vlastností samo sebou vyplývají komické situace a střety. Větší část konfliktů ale vzniká pouze z umíněnosti postav, což působí stereotypně a vztah dívek, natož jejich postavy, se tím pádem nikam nevyvíjí.

Představení občas ztrácí tempo, občas se do stylizované hry vloudí herectví psychologického realismu, občas vidíme nedokonalost klaunského gagu či nedokonalost metaforického sdělení, občas plynulost děje naruší přímočará technická manipulace - příprava na další číslo.

To vše je však zapomenuto při závěrečné scéně vzdušné akrobacie, která diváka ohromí, odzbrojí a zcela vytrhne z pozemské reality. Zlatá konvička spuštěná z nebes je odměnou pro konečně spolupracující dívky a žádanou pointou pro diváka.

Je skvělé sledovat zrod nové generace divadelníků, která se snaží vyjadřovat skrze cirkusové umění, klaunérii a pohybové divadlo.

Adéla Kratochvílová

Příběh se přizpůsobuje technickým věcem

rozhovor s herečkami a akrobatkami Eliškou Brtnickou a Janou Klimovou

Jak dlouho trvá, než se člověk dostane na úroveň akrobacie, kterou jste nám předváděly?

EB: To je dost těžko říct. Když někdo dělá od malička aspoň gymnastiku nebo tanec, je to o něco jednodušší a rychlejší.

JK: Chce to nějaký pohybový základ. Eliška se učila čtyři roky, já rok a půl.

Kde se vlastně hrazda a šála učí? Na uměleckých školách?

EB: Na uměleckých školách se to určitě nenaučíš.

JK: Existují kurzy, zatím v Cirqueonu, nebo od října v pražském kulturním domě Mlejn. Jsou pro děti i pro dospělé.

Nový cirkus v Česku zatím příliš neprozradil, soubory, které se mu věnují, se dají spočítat na dvou, třech prstech. Čím to je? Je příliš náročný?

EB: Všechno k nám přichází trochu později, takže i nový cirkus má zpoždění, ale už tady tak trochu je. Už celkem frčí Letní Letná (festival nového cirkusu, divadla a hudby v Praze, letos od 18.8. - pozn. redakce).

Na Hronově jste odehrály tři představení v jednom dni. Jak se to dá vydržet?

JK: Pro nás to byl experiment, řekly jsme si, že to zkusíme. Ale už asi nikdy nechceme.

EB: Asi by to šlo s většími mezerami. Takhle mezi prvním a druhým představením byla jen hodina, a ta vůbec nestačila.

Kombinujete divadelní prvky s akrobatickými. Co je u vás při tvorbě představení dřív - akrobacie, nebo příběh?

EB: Je to asi napůl. Tím, že se specializujeme na hrazdu a šálu, si nemůžeme vymyslet, že je v představení mít nebudeme. Dáme dohromady přibližnou strukturu a pak postupujeme dost zvláštně, protože k akrobatickým prvkům, které známe, vymýšlíme, co by mohly znamenat neakrobatického.

JK: U divadla je hlavní příběh, což my chceme taky, ale v pracovním procesu postupujeme naopak - příběh se přizpůsobuje technickým věcem.

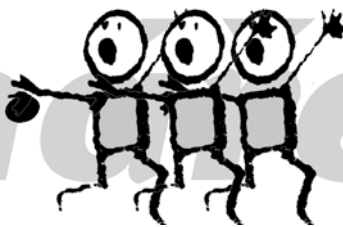
-das-

Jeden den s...

Petrou Němečkovou

v semináři P, tedy produkce

Bez produkce to nejde

Seminář P jako produkce vede divadelní produkční Dáša Brtnická. Je třeba říci, že seminář tohoto typu, ačkoli je a vždy byl velmi potřebný, má na letošním festivale premiéru. Jako oběť, prostřednictvím které jsem seminář prožil, jsem si tentokrát vybral produkční olomouckého dovadla Tramtárie Petru Němečkovou.

„Přihlásila jsem se, protože produkci dělám už několik let v divadle. Starám se vlastně o všechno, co se týká propagace, public relations, přesně to, co se v semináři probírá. Když se tento seminář objevil v nabídce K(n)MD, tak jsem zajásala. Podobný typ semináře nebývá zvykem, věděla jsem tedy hned, že do něho půjdu,“ říká Petra a dodává, že skupina seminaristů je různorodá,

„Produkční je týpek, který vám řekne, kolik to bude stát, když vyletíte s hlavou do oblak.“

takže je samozřejmě každý na jiné úrovni znalostí. „Někteří vědí víc, někteří jsou začátečníci. Pro mě osobně je to o tom, že slyším věci, které znám a praktikuji. Je to však potřebné i tak, protože to člověk čas od času potřebuje slyšet znovu, ujasnit a roztrždit si některé věci. Je to fajn v tom, že v semináři je hodně velký prostor pro dotazy, které se týkají konkrétních věcí či určitých ujasnění. I ti, kteří začínají, se tedy dozvědí věci z praxe a třeba i náročnější problémy, které se týkají jejich divadla.“

Zajímalo mě, o čem se frekventanti vlastně baví. Olomoucká produkční mi vysvětlila, že se baví například o úplném počátku. O tom, jak se má zakládat občanské sdružení, aby divadlo mohlo fungovat. „Většina z nás to zná, nicméně ne tolik podrobně. Proto jsme se zajímali třeba o to, zda občanské sdružení může vykonávat výdělečnou činnost, jak je to se ziskem a tak dál. Dozvěděli jsme se, že můžeme vydělávat, ale zisk musíme dál investovat. Věnovali jsme se prostě příkladům, se kterými se denně setkáváme.“

Přišlo mi, že seminář P je dost málo akční. Všude jinde se lidé dosti zásadně pohybují a zde seminaristi sedí a studují zákony. Není to nuda? „Oproti pohybovým a hereckým seminářům je to prostě něco naprosto jiného. Hodně lidí si myslí, že jsme nějakí špti, kteří sedí ve třídě a dělají něco neuvěřitelně divného a nudného. Je třeba si uvědomit, že lidí, kteří dělají produkci, je daleko méně než herců a divadelníků v pravém slova smyslu. Aby však divadlo mohlo fungovat, musí mít někoho, kdo produkci dělat bude. Bez ní to prostě nejde. Sedíme a posloucháme, ale o tom to je. K čemu by bylo produkčnímu cvičení na rozvoj pohybu. Je to o dozvídání se nových informací a používání získaných informací na kon-

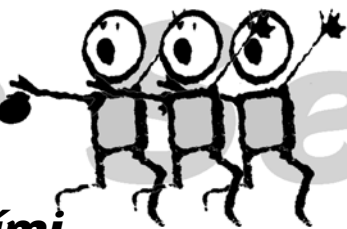
krétní situace, se kterými se setkáváš.“

Zaslechl jsem, že si frekventanti zkoušeli něco z praxe. Nedokázal jsem si to představit a tak následovala otázka na toto téma. „Když jsme probírali fundraising – získávání peněz od sponzorů – zkoušeli jsme si skutečně sehnat peníze. Byli jsme rozděleni po dvojicích. Jeden byl ředitel firmy a druhý ten, který by měl dát peníze na nějaký projekt. Přišlo mi to velmi zajímavé. Každý totiž teoreticky tuší, jak by se to mělo udělat, ale v praxi najednou zjistí, jak je to strašně těžké. Jít do firmy, oslovit ředitele či majitele, reagovat na jeho odmítavá slova. Vyzkoušeli jsme si to na čtyři různé způsoby a ukázali si chyby. Praktickým cvičením se člověk strašně moc dozví. Byla jsem žebrající producent a bohatého soukromníka dělal Vašek z Neomluveného divadla. Byl na mě hodně ostrý a snažil se mě vyděsit. Já se nedala a nakonec jsem jej přesvědčila, aby mi dal padesát tisíc pro Jiráskův Hronov.“

-saj-

Jeden den s...

**Filipem, Bořkem, Aničkou, Marcelou a dalšími
v semináři PD, tedy v pohybové dílně s maskou**

Hned po příchodu do dějiště semináře, který vede choreograf Martin Pacek, mě čekala sprcha. Jinak, než přes sprchy, se totiž do tělocvičny ve škole na Zbečnicku nedostanete. Zdvořile odmítám pozvánku, abych se zúčastnil rozcvičky, a sleduji, jak se seminaristé začínají hýbat do rytmu hudby. „Pohyb navazuje na další pohyb, nevystřikujte zadky,“ velí lektor, zatímco se mezi cvičence velmi nenápadně zařazují pozdní příchozí. „Neflákej se, vidím to, přidej,“ povzbuzuje ještě ne úplně probuzené seminaristy Pacek. Cvičení, která je v následující hodině čekají, je mnoho. Protáhnou každý sval, včetně těch, o kterých asi sami ani neměli tušení. „Jednoduchým cílem semináře je uvědomění si svých limitů. Ale ne těch, které znají, jako že třeba neumí hvězdu nebo kotoul. Říkám jim, že to není limit, kterým všechno končí, ale že by je to mělo nějakým způsobem posunout,“ vysvětluje mi lektor, co by si měla necelá dvacítká seminaristů z tělocvičny odnést.

Jsem tu, protože znám Packa, vím, jaký je ras, a potřebovala jsem trochu do těla. A líbí se mi tu. Anička, Liberec

Seminaristé protahují i mimické svaly. „Úsměv, úsměv! Olizuju celý obličej!“ A pak zase nohy, záda, ruce. Když se Packovi nelíbí nasazení, nemilosrdně nechá Filipa, černou ovci skupiny, protahovací cvik opakovat. K tomu ještě musí nahlas vykřikovat „Miluju pohyb!“ Kolika způsoby můžete přejít z jedné strany tělocvičny na druhou? Po dnešku vím, že nekonečně moha. Seminaristé dokonce soutěží v tom, které skupince se přechod nejlépe podaří. Další cvičení: čtyřčlenné skupiny jen pohybem vyprávějí příběh, role hlavního vypravěče se přitom pravidelně předává z jednoho na druhého.

Studuji speciální pedagogiku s dramaterapií, takže mě zajímal pohyb s maskou. Seminář zatím splňuje moje očekávání, zrovna to, co jsme dělali dneska, by se dalo v dramaterapii krásně využít. Marcela, Ústí nad Orlicí

Když si seminaristé nasadí jednoduché bílé masky, tempo se náhle promění. Seminaristé ukazují, jak se kolem nich stahuje a pak zase roztahuje prostor. A pak dostanou za úkol extrémně pomalým pohybem ztvárnit zakleknutí sprinterů do bloků. Pohyb, který v realu trvá vteřinu, se najednou roztáhne na dlouhé minuty. „Maska tím, že bere mimiku, nutí herce k většímu fyzickému jednání. Chci, aby si uvědomili, že tělo umí vyjádřit spoustu věcí, ale musí s ním pracovat jinak,“ vysvětluje mi po semináři Pacek.

Seminář jsem si vybral hlavně proto, že jsem chtěl být po roce v semináři s kámošem Lukášem. Došlo mi, že celé prázdniny jen ležím na prdeli, a tady se sebou aspoň něco udělám, protože mě k tomu donutí okolnosti. S většinou aspektů semináře jsem spokojený, i když práce s maskou a zpomalené pohyby mě hrozně utahávají. Bořek, Olomouc

Kromě pomalého pohybu seminaristé zkoušejí také fázované pohyby. Simulovaný běh ústí v pád. Seminaristé teď mohou sundat masky a v relaxační poloze každý sám rekapitulují, jak se jim zpomalený pohyb povedl. A na řadě je i pravidelný domácí úkol. Seminaristé pohybem napodobují své kolegy. Ačkoli jsem v semináři první den, jsem schopný úspěšně tipnout většinu předváděných. Nejlehčí je Filip, je vidět, že ho mají ostatní přečteného.

Řekl jsem si, že si letos na Hronově vyberu nějaký klidný seminář, kam nebudu muset chodit, nebude namáhavý a budu muset v klidu. Takže nevím, proč jsem takový debil, že jsem si vybral pohyb. A ještě k tomu s maskou. Spokojený zatím celkem jsem, Martin do mě furt kope, tak je to fajn. Filip, Brandýs nad Labem

Blížíme se k závěru, ještě nutná relaxace a vzájemné masírování. A pak přes sprchy do světa, kde pomalý pohyb rozhodně nehrozí.

-das-

Problémový club

Den čtvrtý

V úvodu V. Štefko připomněl, že problémový club se věnuje zevšeobecnujícím tématům, která mohou rozšířit náš obzor, event. být pro nás inspirací.

Frank Pátý

J. Císař

Zhlédnuté představení bylo inspirací pro úvahu o inscenování textů, které nejsou zcela aktuální. J. Císař připomenul, že evropské divadlo (zejména činohra) si po r. 1945 hledá cestu, jak zobrazovat realitu po 2. světové válce. Otázky: „Jak dělat umění? Je svět zobrazitelný po hrůzách, které zažil?“ byly položeny i dramatikům. V té době svět objevil B. Brechta a jeho epické divadlo; jeho modelová hra se stala inspirací např. pro F. Dürrenmatta a M. Frische. Zaujala je Brechtova myšlenka divadla jako společenské kritiky - divák musí být zasažen, stržen zásadními otázkami, které mu nedají spát.

J. Zavarský

Společenská kritika obsažená ve Franku Pátém ztratila dnes razanci, kterou měla v době vzniku (doba Dürrenmatta předběhla, předkládaná fakta už nikoho nepřekvapí - „efekt otevřených dveří“). Inscenace má nabídnout divákům něco zevnitř sebe, a ne jen skrze téma.

A. Zemančíková

Autor nabádá, aby se hra nehrála „brechtovsky“, odkazuje k Shakespearovým „královským hrám“.

V. Štefko

Zhlédnutou inscenaci Franka Pátého považuje za jednu z cest, jak udělat slušnou zábavnou inscenaci.

Nevěsta

V. Štefko

Františákova hra je svým způsobem modelová - vytváří umělý svět obklopený realitou ve snaze demonstrovat lidskou neurvalost. Přivandrovalci se zmocní vyprázdněného prostoru - okupují jej ve smyslu majetkovém, znásilní nejen nevěsty, ale celý genius loci.

Hra nabízí střet tvrdé reality s magickým realismem, ale nedošlo k úplnému naplnění tohoto potenciálu. Dva světy nevytvářejí napětí, ale existují vedle sebe. Problém je mj. v nedostatečné práci s mizanscénou (rozmístění postav v jevištním prostoru, které charakterizuje vnitřní napětí postav).

A. Zemančíková

Jako jedno z témat hry vnímá potřebu člověka (společnosti) vypořádat se s minulostí. „Člověk je dostižen svou minulostí.“ Hra má i rysy klasické tragédie - osud je personifikován ženou (Olgou), která přijde.

Inscenace spojuje motiv lovu (zlo v buranské podobě) a „venkovskou idylu“.

Závěr inscenace nezpůsobí katarzi, ale původní Františákův text ano.

V. Štefko

Je to hra o tom, jak se rodí chrapounství, kořistnictví, bezohlednost, hrubost v různých rovinách. Není zakotvená v čase, i když se tak tváří.

J. Císař

Poukazuje na osud činohry dnes, kdy se tvůrci vzdávají základních divadelních (dramatických) principů, a místo sdělení prostřednictvím situací se uchylují k obrazné řeči. Z tohoto hlediska je cenná práce DS Ty-já-tr/Hrobso (Frank Pátý) a DS J. Honsy Karolinka, které se drží herectví klasického dramatického typu.

V. Štefko

Jsem v pokušení navrhnout, abychom založili spolek na ochranu činohry. Činohra = hra skutků!

Richard 3

L. Richter

Loutkové divadlo vnímá přes obrazy. Není ani čistě dramatické, ani lyrické, ani epické. Od všeho má něco. Pro postmodernu je loutkové divadlo lákavé, protože dovoluje mísit žánry a přecházet z jednoho do druhého. Tím je schopno vyjevovat množství různých pravd, což je jádro postmoderny.

Tvůrci musí předlohu přizpůsobit dramatickému času a zvoleným prostředkům. V případě loutkového divadla jde o potřebu zbavit předlohu velkých psychologických nuancí. V loutkovém divadle se znázorňuje spíš typ jako redukce a zároveň zesílení vlastností, ne charakter. Loutce vyhovuje více revue než dramatická kompozice.

Zaznamenaly zuv a jas

Nenechejte si ujít!

KEBALAN
Means „solo“ alone
Improvisation Performance

Přestavení semináře RA (Recovered Lachemy)

Lektor a aktér: Guillermo Horta Betancourt

V pátek 6. 8. 2010 ve 22.30
v divadle Aloise Jiráka

Parazituju na dětském představení

Když Martin Písařík vstoupil do hronovského parku, okamžitě se stal lovnou zvěří, kterou naháněla především malá děvčátka. Nejprve jsem se zamyslel nad tím, zda se nejedná o hříchy jeho mládí, avšak podle památníků jsem velmi záhy poznal, že jde o diváky Ordinace v růžové zahradě. Když jsem pozval bývalého aktéra tohoto seriálu na hranu bývalého bazénu a poprosil jej o rozhovor, vytvořil se okolo nás hrozivý kruh něžných holčiček. Naštěstí je maminky brzdily, díky čemuž k rozhovoru nakonec opravdu došlo.

ROZHOVOR

Martin
Písařík

Všichni tě znají jako seriálového herce z televize, dabéra a aktéra divadelních her. Najednou tě tady vidím s kytarou a folkovou kapelou. Co se děje?

Odmalička jsem si psal velmi smutné písničky. Už od třinácti, jak už to některé děti mají. Nejdříve jsem začal hrát jenom s kytarou, případně s cellem nebo houslemi komorní recitálky. Časem jsem poskládal kapelu Bojkot Production, se kterou jsem čtyři roky hrál. Obsazení bylo s bicími, basou, elektrickou kytarou, houslemi a klávesami. Po nějaké době hraní jsem se chtěl vrátit k písničkám jako takovým, ke komorním verzím. Nechtěl jsem už bohaté aranže. Shodou okolností jsem se potkal s výbornými muzikanty. Jsem rád, že s nimi mohu účinkovat. Jsou to například perkusista Camillo a kytarista Omar. Oba doprovázeli Zuzanu Navarovou, takže mají obrovské zkušenosti. Ještě s námi hraje na violoncello Zuzka. Složení kapely se mi líbí jak nástrojově, tak lidsky. Do jednoduchých písniček na tři akordy, které já píšu, najednou perkuse vnesou nějaký rytmus, Omarova kytara je naprosto skvělá a Zuzka má v plné kompetenci basy a občas chceme, aby hrála i jako housle.

Jak ses dostal na tento festival?

Hraji na Jiráskově Hronově pohádky a tak jsem se sem vyloženě vecpal i s kapelou. Když jsi dostatečně dotěrný, tak to jde.

Kde je možnost vaší kapelu Akustik slyšet?

Hrajeme spolu zhruba rok. Nejdříve jsem organizoval koncerty sám, ale bylo to kvůli vytíženosti neschůdné. Hráli jsme tak jednou měsíčně v Praze v kavárnách a klubech, ve Viole, což bylo příjemné, a v Malostranské Besedě, kam jsem se také vnutil přes pohádky.

Vlastně se dá říct, že parazituju na dětském představení, abych někam dostal kapelu. Teď se o nás začne snad starat manažerka Čechomoru.

Odbočím na chvíli od muziky a zeptám se na amatérské divadlo. Zrovna dneska jsme se bavili o tom, zda by měli jezdit na přehlídky amatérské soubory s profesionály ve svých řadách...

Nikdy jsem si nepřipouštěl a neuvědomoval, že jsem profesionál v řadách amatérů. V amatérském divadle jsem vyrůstal. Během práce v našem souboru jsem začal studovat a žít se divadlem, takže jsem se asi tím profesionálem stal. Ale práce, na kterou se ptáš, je čistě amatérská. Nemáme každý den čtyřhodinové zkoušky a můžeme klidně zkoušet někde v bytě. Líbí se mi, že rozdíl mezi amatérem a profesionálem je v tomto světě neznatelný. Třeba u pohádek se může profesionalita stát nevýhodou. Zvyk na velké jeviště, jiné návyky a podobně. Mám pocit, že v souboru, kde děláme pohádky, nikdo nerozlišuje, kdo je a kdo není profík. Každý je tam sám za sebe. Tím, že jsme spolu vyrostli, je to naprosto jedno. Mám radost, že můžu, přestože se divadlem živím, dělat i divadlo pro radost a zadarmo.

Zpátky k muzice. Za chvíli budeš hrát na pódiu v parku. Jak to vidíš?

Vlastně vůbec nevím. Budeme hrát asi tak deset písniček, což bude děsně rychlé. Většinou koncert prokládám povídáním s lidmi, které si nikdy nepřipravím. Záleží to tedy na příchozích a na mně. Nikdy nevím, jestli koncert bude trvat hodinu a půl nebo čtyřicet minut. Dneska trochu cítím, že to bude čtyřicet minut. Těším se moc, protože hrajeme venku a právě na Hronově.

-saj-

Nr.4

Joke Elbers

Foreign voices: Some impressions of international guests at Jiraskuv Hronov.

'Amazing how many young people are interested in what is going on here; 20 workshops where they work seriously and hard. It is summer, they could do many other things, but they choose 10 days of theatre. Many participants come back year after year. This does not happen in other countries. Really amazing.'

'They are so dedicated to work on their theatrical development and their social competence. Social competence = social capital and that is so important nowadays in our world with so much competition in jobs.'

'In amateur theatre are no stars, as there are in professional theatre. That is good team work training for the future of all these youngsters. They will profit from the theatre workshops in their professional lives later on, whether they will be active in theatre or otherwise.'

'All performances are sold out. And people of all ages come. Unbelievable.'

'What a variety of performances, drama, dance, circus, musical, monologue, absurd. And players of all ages. Awesome.'

'Czech theatre always impresses me because of the depth, the intellectual touch, the love for ordinary people and the variety of ideas. It is real people's theatre. The long tradition of training is visible. Everybody is serious about what he/she is doing, everything is thoroughly and well done, also when it is something comical or light.'

'The involvement of the whole town of Hronov is remarkable, and everybody is friendly – only they smoke too much.'

'I have seen simple, not expensive, but useful scenery and props. Less is more.'

'The conception of the Czech performances, the soundtracks, the wonderful lighting – all together it makes a rounded picture, every element is well integrated. It is an enhanced experience for me.'

'The Czech performances offer so much. People who do not understand the Czech language understand the theatre language and enjoy the acting, the mise-en-scene, the music, the lighting.'

'What strikes me in the workshops is the seriousness; one works hard and serious and has fun at the same time. Better than in west European countries.'

A participant of the workshop acrobatics & mime: 'I am here for the first time, I heard that Michal Hecht is a very good teacher and I have only basic knowledge of mime, so I am here to improve this knowledge and to learn some more acrobatics. It is a great workshop.'

Another participant of this workshop: 'I am also here for the first time, but I have 10 years experience in amateur theatre. I came to learn more and then I will pass on the acquired knowledge to my fellow group members.'

Joke Elbers

**PRODEJNA
SVÍTIDEL**

Marcela Červená

mesa parts SLEVA 20 %

ELTYM
HRONOV
spol. s r.o.

**NUTRICIA
DEVA**

WIKOV MGI

SAARGUMMI

Sponzoři 80. Jiráskova Hronova

Wikov MGI a. s. Hronov- Generální partner
RWE Transgas, a. s.
Saar Gummi Czech, s.r.o.
Jiří Grätz - CES-EKO
EUROVIA CS, a. s.
STRABAG a. s.
Marius Pedersen, a. s. Hradec Králové
Sico Rubena, s. r. o. Velké Poříčí
TSR Czech Republik s.r.o.
GD-Net s. r. o., Náchod
DABONA s.r.o. Rychnov nad Kněžnou
COROLL s.r.o. Hronov
Konika Minolta Business Soultions Czech,
s.r.o. Hradec Králové
Vodovody a kanalizace, a. s. Náchod
Česká spořitelna a. s.
HAŠPL a. s. Velké Poříčí
ČSOB Náchod
Primátor a.s. Náchod
CDS Náchod, s. r. o.
Veba, textilní závod, a. s. Broumov
Pekařství „U zvonu“ Náchod
ECHI
Detecha
Nutricia DEVA
MESA Parts
Bezados
Marcela Červená - prodejna svítidel
Bazény Machov
Agro
Eltym Hronov
Elektro Drapač

Soutěž kosm(et)ická

Chcete vyhrát balíček kosmetiky a příliš se u toho nezapotit? Tak vezte: na webu www.jiraskuvhronov.cz najdete dvě soutěžní slova. Ta připojíte k dvěma soutěžním slovům, která najdete o několik řádek níže. Zamícháte a sepíšete básničku, která musí všechna čtyři slova obsahovat. A když nám ji pošlete na telefon: 606644294 nebo e-mail: zpravodaj.jh@centrum.cz, máte šanci získat jeden ze dvou kosmetických balíčků, které do soutěže věnovala firma DETECHA. Obsahují kosestiku Regina: opalovací krém, noční krém, pleťovou masku a další překvapení. Zvítězit mohou pouze dva z vás s nejlepší básní, kterou vybere naše redakce. Tak do toho!

dvě slova:
JIRÁSEK,
LÍPA
(další dvě hledejte na www.jiraskuvhronov.cz)

red

PETICE

V těchto dnech byla zveřejněna skupinou občanů „Petice za přemístění sochy Aloise Jiráska ze sadů na hronovské náměstí.“

Chceme upozornit návštěvníky 80. Jiráskova Hronova na tuto aktivitu a případně o vyjádření

názoru na uvedené přemístění sochy A. Jiráska.

Petiční výbor

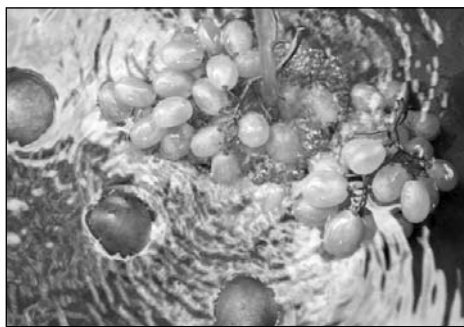
Podpisové archy jsou:

- v rodném domku A. Jiráska
- v muzeu A. Jiráska
- v trafice v budově spořitelny
- ve vinárně TRITON

HRONOV – Budoucí pohled na průčelí Jiráskova divadla

**Rada
Feng-yün Song**

jak prožít den

První tichý nádech a výdech otevírají ospalé snem zalepené oči. První sklenice vlažné, převařené vody osvěží nejen zrak, také vidění v mysli. Vyplatí se, když tento pitný režim potrvá celý den a občas do toho pozveme i milované osoby. Vhodné je také, když se mezi jednotlivými sklenicemi, šálky, hrnky, láhvemi, džbány, miskami a skleničkami zvolna nadechneme, poté dlouze vydechneme. Pití a dechové upravování vytváří (tudíž) koleje, po kterých to ostatní pojede jako vlak: trocha plánované práce, procházka v přírodě i ve městě, čtení dobré knihy, vystát frontu na poště, pozorování stromu, kytek, které rostou u cesty i na balkoně, prohodit pár slov s prodavačkou v zelenině, pokud zrovna nemá frmol... Vyplatí se také dvě až tři minuty koukání do „blba“.

pajzl geist

aneb hledáme hronovskou hospodu s duší. zn.: spěchá

Na restauraci Radnice o hodinu a půl více

Ano, je tam wi-fi, ale... Pokud se vydáte na oběd nebo večeři do Radnice, rozhodně vyjděte o hodinu dřív než vůbec začnete mít hlad a nepočítejte, že vás dopředu někdo upozorní na fakt, že to opravdu bude trvat pekelně dlouho. Kvůli mému kyselu musel jít asi kuchář ještě do blízkých hronovských lesů. Když jen polévka může trvat 37 minut, jak dlouho bude trvat hlavní chod? Jistě, můžete se svobodně po skoro hodině rozhodnout, že odejdete bez stravy, ale pozor! V Radnici to není možné! Představte si, že už je totiž jídlo skoro hotové, a co by s ním asi tak v kuchyni pak dělali? Cituji volně slečnu servírku, která nám div nevynadala a urazila se, když jsme jí oznámili, že už přišel čas představení. Řekla jsem, že si tedy jídlo dáme, když je hotové, ale že rozhodně nemůže říct nic tak neskutečného, jako že není možné, aby host po hodině čekání vstal a odešel. Namíchl se, otočila na podpatku. Zase tak dobré, jak drahé, to nebylo. Uf. Chuť nám spravila děvčata s Cirkusu Mlejn. Možná by příště stačilo postavit si na čaj.

len

Prvním držitelem bizona se po sesbírání deseti kojetů stal redaktor Zpravodaje David S. Za hrdinný kofeinový výkon získal kávu zdarma. Gratulujeme!

program

zítra

Pátek 6. srpna 2010

9:00 - Učebna v ZUŠ
Rozborový seminář SČDO

13:00 - Učebna DK
Rozborový seminář pro zahraniční účastníky

14:00 - Jídelna Hotelové školy
Problémový klub
(Peron + Pohádky do kapsy + Elegie tyrolská + Fitzli Putzli)

ZP 14:00 a 17:00 - Jiráskovo divadlo (105min.)
Dva ve jhách Praha

Z alb
Antonín D.S. Praha
Skorpil Intelektual Show + Partneři.cz

ZP 14:30 a 19:30 - Sokolovna (50min.)
Frei Körper Kultur Semily
Wir tanzen konzentriert!

OP 16:00 - Park A. Jiráska
ROCK FEST 2010

16.00 Svěží zelenina (ska - mainstream)
17.15 Los Chuperos (ska - reggae)
18.30 B - side (post hardcore - alternativa)
19.45 Coolers (alternative pop)
21.00 Rádio Jerevan (hard core)
22.15 Werglup pjos (punk)
23.30 The Spankers (ska - reggae)
00.45 Sepultura revival (thrash metal)

ZP 16:30 a 19:30 - Sál Josefa Čapka (65min.)
DS Nová generace při DS TJ Sokol Lázně Toušeň
Vnitřní démon

ZP 21:00 - Jiráskovo divadlo (45min.)
Te-Nord Oslo, Norsko
Shabbana

22:00 - Učebna v ZŠ na nám. ČSA
Diskuzní klub
(Z alb + Skorpil Intelektual Show + Partneři.cz + Shabbana + Vnitřní démon + Wir tanzen konzentriert!)

22:30 - Jiráskovo divadlo
Vystoupení G. H. Betancourta

OP - doprovodný program

ZP - základní program

Změna programu vyhrazena!

V případě nepříznivého počasí
se doprovodný program v parku ruší!

Zpravodaj 80. Jiráskova Hronova 2010

Vydává organizační štáb.

Redakce:

Zuzana Vojtíšková (šéfredaktorka),
Jana Soprová, Lenka Novotná,
Jan Švácha, David Slížek,

Ivo Mičkal (fotograf), Michal Drtina (sazba)

Ilustrace DD: David Daenemark

Stránky festivalu: <http://www.mestohronov.cz>

E-mail redakce: zpravodaj.jh@centrum.cz

Tisk: KIS Hronov **Cena:** 10,- Kč

Sponzor tisku: Konica Minolta

Redakční uzávěrka: 5. srpna 2010 v 02:40h

Vychází: 5. srpna 2010 ve 14:00h

Neprošlo jazykovou úpravou!

9:00 - Učebna v ZUŠ
Rozborový seminář SČDO

13:00 - Učebna DK
Rozborový seminář pro zahraniční účastníky

14:00 - Jídelna Hotelové školy
Problémový klub
(Alelujá, dobří lidé + Božka + Postav na čaj)

ZP 14:00 - Sokolovna (95min.)
Rádobydivadlo Klapý
Elegie tyrolská

ZP 16:00 a 18:00 - U hřbitova (60min.)
Geisslers Hofcomedianen Kuks
Fitzli Putzli

ZP 16:15 a 19:00 - Sál Josefa Čapka (65min.)
DS Ty-já-tr/Bylo nebylo, Divadlo Radar Praha
Pohádky do kapsy

ZP 16:30 a 19:45 - Jiráskovo divadlo (85min.)
Divadlo J. Kármána - Kármán J. Színház Lučenec, Slovensko
Perón

DP 17.00 hodin - Park A. Jiráska
Muzica per Quattro a Zuzana Meierová

DP 19.00 hodin - Park A. Jiráska
Duo Kmen
Kouzlo starých českých lidových písniček

DP 20.00 hodin - Kavárna Blanka
Ošklivé písně o hezkém světě - Inženýr Vladimír (rockband)

DP 21.30 hodin - Park A. Jiráska
Paměti Amorovy - průřez dějinami lásky

ZP 22:00 - Sokolovna (50min.)
Frei Körper Kultur Semily
Wir tanzen konzentriert!

23:00 - Učebna v ZŠ na nám. ČSA
Diskuzní klub
(Peron + Pohádky do kapsy + Elegie tyrolská + Fitzli Putzli)

DP - doprovodný program

ZP - základní program

Změna programu vyhrazena!

V případě nepříznivého počasí
se doprovodný program v parku ruší!

Poděkování

Srdečně děkujeme slečnám uvaděčkám (jmenovitě Mirce Soldánové, Janě Doležalové a Lucii Schrötterové) za maximální vstřícnost při řešení zoufalého nedostatku míst pro diváky v Sále Josefa Čapka na představení Božka + Postav na čaj.

Kristýna, Katka a další úspěšní čekatelé

Ať žije divadlo!

Devět výjevů ze života divadelníků nám pro Zpravodaj namaloval mladý a nadějný umělec David Daenemark z Rakovníka. Zkuste odhalit jeho myšlenky a napsat nám, co znázorňuje konkrétně tento obrázek... Nejoriginálnější nápad oceníme.

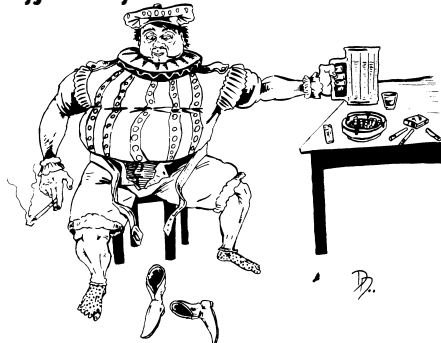
Pište sms na **606 644 294** nebo e-mail na zpravodaj.jh@centrum.cz nejpozději do 01:00 hodin.

Výjev sedmý:

red

Výjev šestý:

- Vokážu Vám trojbarevnou šálu... co by dup...!
- Kostým škrtí, botky tlačí, nebýt piva, cigár je mi k pláči.
- Tahle role mě už zmáhá, moje tělo hrát ji zdráhá.
- Autoportrét mladého nadějného umělce Davida Daenemarka.
- Voskovec by se obracel v hrobě.
- Ten dělá to a ten zas tohle...
- I am too sexy for your body...
- A kdo z vás to má?
- Mám sexy mozek.
- Rudolf na scénu!
- Už se mi tam nevejde.
- V pravé ruce kyj, v levé mladé, krásné pivo!
- **Tak teď už nevím, pekař nebo císař?**
- Přestanu vystupovat teprve až mi bradavice vystoupí až k nosu.

Autorovi tučně označené věty blahopřejeme! V redakci ho čeká odměna v podobě kosmetického balíčku.

red

D.

jedním štěkem

Milý Hronove, zdravím z porodnice, nějak předčasně asi rodím. Měla jsem hrát v představení Wir tanzen konzentriert! Ale „něco“ ve mně rozhodlo, že ne. Tedy, ahoj všem mým kamarádům.

Vaše Nikola Bartošová

p.s. pokud někdo chcete vzít za mě roli, ozvěte se prosím souboru Frei Körper Kultur. Jedinou podmínkou je těhotenství mírně více pokročilé a během představení si vše nepotřebné odložit.

Značka: nespěchá

Pár vět na povzbuzení

Propadáte panice? Existenciální úzkosti? Kontinuální kocovině? Nebojte - konec (Jiráskova Hronova) se blíží!

Když Bůh stvořila muže, v podstatě jen žertovala. Jan Nedvěd

Po týdnu pojídání oříšků, prase a zmrzliny jste nepřibrali ani deko! A nebo to aleson není poznat. Rozhodně jste štíhlejší než všechny ženy v naději, které chodí po náměstí.